

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobců: **a) H. Z., b) Ing. M. S., c) V. P., d) Ing. I. Z., e) J. K., f) M. J., g) Ing. arch. P. V., h) J. G., i) M. B., j) Mgr. H. D., k) I. Ž., l) K. B., m) JUDr. L. R.,** proti žalovanému **Magistrátu města Brna**, se sídlem Malinovského náměstí 3, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí odboru územního a stavebního řízení Magistrátu města Brna ze dne 30. 5. 2007, č.j. OÚSŘ U 07/13556/Bá, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 31 Ca 154/2007,

t a k t o :

Předsedkyně senátu JUDr. Jaroslava Skoumalová **n e n í v y l o u č e n a** z projednávání a rozhodnutí uvedené věci.

O d ů v o d n ě n í :

Podáním ze dne 21. 8. 2007 oznámila předsedkyně senátu JUDr. Jaroslava Skoumalová předsedovi Krajského soudu v Brně podle ust. § 8 odst. 3 s. ř. s. svoji podjatost v projednávání věci a požádala o její přidělení jinému soudci, nejlépe však jinému senátu krajského soudu. Podnět odůvodnila následovně: Žalobou je napadeno rozhodnutí odboru územního a stavebního řízení Magistrátu města Brna o odvoláních proti územnímu rozhodnutí č. 169 o umístění stavby „Přestavba železničního uzlu Brno“ vydanému Úřadem městské části města Brna, Brno – střed dne 27. 11. 2006. Jedním z účastníků správního řízení byl JUDr. Radan Malík, který má v žalobním řízení postavení osoby zúčastněné na řízení. Jmenovaný byl jejím dlouholetým kolegou, s kterým dlouhá léta pracovala v jednom senátě, o celé věci spolu mnohokrát hovořili a probírali rovněž společně možnosti obrany účastníků ještě v průběhu správního řízení před vydáním napadeného rozhodnutí. Z těchto důvodů zásadně nepovažuje za vhodné, aby se jakýmkoliv způsobem podílela na řízení a rozhodnutí o žalobě, byť žalobcem není přímo JUDr. Malík (nejde o případ podjatosti ve vztahu k účastníku řízení, ale ve vztahu k věci). Zájmy žalobce a zájmy zúčastněných osob nejsou však v tomto případě v žádném rozporu. Výše uvedený důvod pak posiluje skutečnost, že jde o mediálně sledovanou kauzu. Předsedkyně senátu JUDr. Jaroslava Skoumalová proto požádala o přidělení věci jinému předsedovi senátu a také jinému soudci, neboť senát 31 Ca je pouze dvoučlenný a obtížně doplnitelný.

Předseda Krajského soudu v Brně podanému podnětu nevyhověl. Skutečnost, že osobou zúčastněnou na řízení je bývalý kolega jmenované, s nímž před vydáním napadeného správního rozhodnutí některé právní otázky konzultovala, nepovažuje u soudce s odpovídajícími odbornými znalostmi a morálně-volnými předpoklady za důvod k vyloučení z projednávání a rozhodnutí ve věci. Příslušným rozhodnout o podnětu k vyloučení se tak stal podle ust. § 8 odst. 3, věty třetí s. ř. s. Nejvyšší správní soud.

Při posouzení věci vycházel Nejvyšší správní soud z následujícího skutkového stavu: JUDr. Radan Malík byl účastníkem správního řízení v projednávané věci. Žalobu proti zde napadenému rozhodnutí však nepodal, není zástupcem žádného z účastníků řízení o žalobách proti tomuto rozhodnutí a v žádném z dosud zahájených soudních řízení neuplatnil práva osoby zúčastněné na řízení podle ust. § 34 odst. 1 s. ř. s., takže není ani takovouto osobou. Jmenovaný byl předsedou senátu Krajského soudu v Brně do 31. 3. 2003.

O předložených důvodech k vyloučení uvážil Nejvyšší správní soud následovně:

Podle ust. § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

Úvodem Nejvyšší správní soud s poukazem na nález Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001 č.j. II. ÚS 105/2001 předesílá, že podjatost soudce má svoji subjektivní i objektivní stránku. Zatímco subjektivní hledisko účastníků řízení, případně soudců, je podnětem pro rozhodování o eventuální podjatosti, samotné rozhodování o této otázce se musí dít výlučně na základě hlediska objektivního. To znamená, že není přípustné vycházet pouze z pochybností o poměru soudců k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, nýbrž i z hmotně právního rozboru skutečností, které k těmto pochybnostem vedly. K vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci tak může dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům či jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci nebo schopen nezávisle a nestranně rozhodovat.

V projednávané věci lze důvodně předpokládat, že plánovaná přestavba železničního uzlu v Brně bude mít výrazné dopady na život většiny obyvatel Brna i blízkého okolí a je známo, že značná část z nich má na potřebnost i způsob provedení této velké stavby svůj názor a veřejně k ní zaujímá různé postoje. Právo utvořit si vlastní názor a zaujmout svůj občanský postoj k této stavbě mají zajisté i soudci krajského soudu v Brně, což však automaticky neznamená jejich diskvalifikaci pro rozhodování ve věci. Důvodem k vyloučení z projednávání a rozhodnutí by v jejich případě mohl být jen natolik bezprostřední, individualizovaný a zjevně intenzivní vztah k věci, který by tuto běžnou a zákonem tolerovanou míru zaujetí výrazně přesahoval. V projednávaném případě však nebyly skutečnosti prokazující takovýto vztah předsedkyní senátu JUDr. Jaroslavou Skoumalovou vůbec předestřeny a následně ani ex offio Nejvyšším správním soudem zjištěny. Jak bylo již uvedeno výše, JUDr. Radan Malík byl soudcem Krajského soudu v Brně jen do 31. 3. 2003. Tvrzené konzultace ve věci tedy proběhly v období vzdáleném více než čtyři roky před vydáním napadeného rozhodnutí odvolacího správního orgánu a více než tři a půl roku před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Již jen tato časová odlehlost onen bezprostřední a intenzivní vztah k věci výrazně zpochybňuje. Nedostí na tom, z podnětu předsedkyně senátu také nikterak nevyplývá, že by v důsledku uvedených konzultací zaujala k otázce přestavby železničního uzlu v předstihu takový vyhraněný,

jednostranný a svojí povahou nezměnitelný názor, který by nebyla způsobila překonat a který by ochromil její schopnost nezávisle a nestranně posoudit zákonnost napadeného rozhodnutí z hlediska žalobních bodů uplatněných účastníky v jednotlivých žalobách, jak jí ukládají příslušná ustanovení s. ř. s. Zůstává tak naplněna pouze subjektivní, nikoliv však objektivní stránka podjatosti soudce.

Posouzení podmínek pro vyloučení soudce nijak neovlivňuje ani tvrzená mediální sledovanost případu. Vzhledem k významu a dosahu napadeného rozhodnutí pro obyvatele města Brna a přilehlého regionu, skutkové i právní složitosti proběhnuvšího správního řízení, rozsahu napadeného rozhodnutí i rozsahu správních žalob proti němu podaných, lze zajisté očekávat, že rozhodnutí soudu ve věci bude mimořádně náročné, že účastníci (ať již soud rozhodne jakkoliv) využijí všech opravných prostředků, které jim český právní řád poskytuje, a že média budou projednávání případu sledovat se zvýšeným zájmem, přičemž nelze vyloučit ani různé kritické články k postupu soudu či k jeho obsazení. Na tomto místě je však možno znovu ocitovat zmiňovaný nálezn Ústavního soudu. Dle názoru Ústavního soudu soudce může být (a často také je) objektem i neoprávněné kritiky ve sdělovacích prostředcích. Současně je však třeba (u soudců) předpokládat a požadovat vyšší stupeň tolerance a nadhledu, než tomu je u jednotlivých občanů. Je třeba přihlídnout k tomu, že princip nezávislého, nestranného a spravedlivého rozhodování je vůbec zásadním principem fungování státní moci a je zákonnou, resp. ústavní, jakož i morální povinností soudců tento princip dodržovat. K tomu Nejvyšší správní soud již jen dodává, že pokud nepostačovala v cit. případě pro závěr o podjatosti kritika soudce uveřejněná v novinách z podnětu účastníka, tím méně pak může být v projednávaném případě důvodem k vyloučení kritika médií teprve v budoucnu potenciálně hrozící. Ani zde se tedy nejedná o objektivní skutečnost, která by mohla vést k závěru o podjatosti soudce.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že v daném případě nebyly prokázány objektivní skutečnosti, jež by svědčily o vztahu předsedkyně senátu JUDr. Jaroslavy Skoumalové k věci takové povahy a intenzity, aby bylo nutné vyloučit ji z jejího projednávání a rozhodnutí. Vydání nezávislého, nestranného a spravedlivého rozhodnutí ve věci je tak pouze otázkou jejího profesionálního přístupu (a současně ostatních členů senátu) a spojení odborných a morálních kvalit, jež jsou pro výkon soudcovské funkce předpokladem. Nejvyšší správní soud proto rozhodl, jak ve výroku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2007

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu